

ŠTÁTNA
ŠKOLSKÁ
INŠPEKCIA

2023/2024

**STAV ODSTRÁNENIA NEDOSTATKOV
ZISTENÝCH PRI INŠPEKCIÁCH V ŠKOLÁCH
PRE ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI
VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍMI POTREBAMI
V ŠKOLSKOM ROKU 2023/2024**

SPRÁVA Z NÁSLEDNEJ INŠPEKCIE

**KRITICKÝ
PRIATEĽ ŠKÔL
A ŠKOLSKÝCH
ZARIADENÍ**

ŠTÁTNA
ŠKOLSKÁ
INŠPEKCIA

Stav odstránenia nedostatkov zistených pri inšpekciách v špeciálnych výchovných zariadeniach v školskom roku 2023/2024

SPRÁVA Z NÁSLEDNEJ INŠPEKCIE

Mgr. Eva Polgáryová, PhD.

Ing. Adriana Vykydalová

Mgr. Alžbeta Štofková Dianovská

PaedDr. Monika Ružeková, PhD.

© Štátna školská inšpekcia, Staré grunty 52, 841 04 Bratislava 4

OBSAH

1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O KONTROLOVANÝCH ŠPECIÁLNYCH VÝCHOVNÝCH ZARIADENIACH	4
2 HLAVNÉ ZISTENIA	4
3 INÉ ZISTENIA	5
4 ZÁVERY	6
5 ODPORÚČANIA.....	6
5.1 ODPORÚČANIA NA ÚROVNI NA ÚROVNI ŠVZ.....	6
5.2 ODPORÚČANIA PRE ZRIAĐOVATEĽOV	6

Cieľom následných inšpekcií bola kontrola splnenia opatrení uplatnených k nedostatkom identifikovaným pri predchádzajúcich inšpekciách.

1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O KONTROLOVANÝCH ŠPECIÁLNYCH VÝCHOVNÝCH ZARIADENIACH

Na zistenie stavu odstránených nedostatkov sa vykonalo 5 následných inšpekcií (NI) v špeciálnych výchovných zariadeniach (ŠVZ), z nich v 1 liečebnom výchovnom sanatóriu (LVS), v 4 reedukačných centrách (RC). Dve NI neboli zrealizované, z nich jedna v RC, Chalmovská 679/1, Bystričany a jedna v jeho organizačnej zložke Odborné učilište pri RC, Chalmovská 679/1, Bystričany z dôvodu ukončenia činnosti a vyradenia zo *Siete škôl a školských zariadení SR* ku dňu 31. 08. 2024.

NI sa uskutočnili v 4 krajoch Slovenskej republiky (okrem Trnavského, Žilinského, Prešovského a Košického kraja) (*Tabuľka 1*). Z celkového počtu vykonaných NI sa 2 uskutočnili po tematickej inšpekcii a 3 po NI.

TABUĽKA 1 Základné údaje o kontrolovaných ŠVZ

Počet kontrolovaných ŠVZ		5
Vyučovací jazyk ŠVZ	slovenský	5
Zriaďovateľ	štátne školy	5
Sídlo	mesto	1
	vidiek	4

2 HLAVNÉ ZISTENIA

Podľa závažnosti zistených nedostatkov Štátna školská inšpekcia (ŠŠI) uplatnila voči kontrolovaným subjektom celkom **57 opatrení na odstránenie nedostatkov**. Riaditelia ŠVZ z **18 odporúčaní** 68,7 % akceptovali, **prijali 21 opatrení**, ktoré splnili na 66,7 %. Štátna školská inšpekcia **uložila 18 opatrení**, ktoré riaditeľ RC nespĺnil z dôvodu vyradenia kontrolovaného subjektu, vrátane jeho organizačnej zložky zo *Siete škôl a školských zariadení SR*, uložené opatrenia tak stratili opodstatnenosť. (*Tabuľka 2*).

TABUĽKA 2 Prehľad akceptácie/splnenia uplatnených opatrení

Spolu	57					
z toho	Odporúčania		opatrenia prijaté zo strany hodnoteného subjektu		opatrenia uložené ŠŠI	
Počet	18		21		18	
z toho	Akceptované		splnené		splnené	
	11	68,7 %	14	66,7 %	0	0 %
	neaktuálne ¹		neaktuálne		neaktuálne	
	0	0 %	0	0 %	0	0 %
	nedá sa hodnotiť ²		nedá sa hodnotiť		nedá sa hodnotiť	
	2	11,1 %	0	0 %	18	100 %

¹ Neaktuálne – posudzuje sa v súvislosti so zmenou všeobecne záväzných právnych predpisov

² Nedá sa hodnotiť – posudzuje sa v súvislosti s aktuálnymi zmenami vzniknutými v hodnotenom subjekte

Nedostatky zistené pri inšpekciách

Uplatnené **odporúčania** na odstránenie zistených nedostatkov sa týkali:

riadenia ŠVZ

- ✓ neaktualizovanie internej smernice pre vypracovanie a vedenie individuálnych reedukačných programov (IRP) detí (*získavanie podkladov pre stanovenie psychologickkej a špeciálnopedagogickkej diagnózy*)
- ✓ nemonitorovanie vzťahov medzi deťmi pedagogickými zamestnancami v spolupráci s psychologičkou ŠVZ
- ✓ nerealizovanie kontrolnej a hospitačnej činnosti v súlade s plánom kontrolnej činnosti
- ✓ nevypracovanie záznamov o výsledkoch kontrolnej činnosti
- ✓ neprijímanie opatrení k zisteným nedostatkom, nerealizovanie následnej kontroly
- ✓ neaktualizovanie webového sídla odborného učilišťa pre RC

podmienok výchovy a vzdelávania detí

- ✓ nezabezpečenie dostatočnej ponuky záujmových útvarov

Uplatnené **opatrenia** prijaté kontrolovanými subjektmi a **opatrenia uložené ŠŠI** sa týkali:

školského vzdelávacieho programu

- ✓ neakceptovanie štátneho vzdelávacieho programu pri tvorbe školského vzdelávacieho programu (ŠkVP) pre aktuálne odbory odborného učilišťa pri RC
- ✓ nezverejnenie ŠkVP na verejne prístupnom mieste a webovej stránke odborného učilišťa pre RC
- ✓ nevypracovanie učebných osnov pre všetky vyučované predmety v súlade s príslušným učebným plánom v ŠkVP
- ✓ neprerokovanie ŠkVP v pedagogickej rade školy

riadenia ŠVZ

- ✓ nevypracovanie školského poriadku v súlade s príslušnými ustanoveniami školského zákona (*nezapracovanie pravidiel korešpondencie detí a ich zákonných zástupcov, uplatňovania výchovných a ochranných opatrení*)

podmienok výchovy a vzdelávania detí

- ✓ nezabezpečenie adekvátnych personálnych podmienok
- ✓ nevypracovanie IRP každému dieťaťu na základe psychologickkej a špeciálnopedagogickkej diagnózy
- ✓ nevypracovanie IRP detí po uplynutí prvého mesiaca pobytu v RC
- ✓ nevytvorenie súladu údajov v knihe použitia ochrannej miestnosti so záznamom z priebehu jej použitia

3 INÉ ZISTENIA

Školskému inšpekčnému centru v Banskej Bystrici bol dňa 12. 10. 2023 postúpený podnet z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR s výhradou voči neprijatiu dieťaťa do RC Čerenčany v nočných hodinách (zo dňa 21. 08. 2023 na 22. 08. 2023). V rámci výkonu NI dňa 19. 10. 2023, analýzou a komparáciou údajov uvedených vo vyjadreniach zamestnancov RC a predložených dokumentov bolo zistené, že v RC došlo k nedodržaniu všeobecne záväzných právnych predpisov týkajúcich sa neprevzatia dieťaťa na výchovu a vzdelávanie v nočných hodinách na základe rozhodnutia súdu a nedodržania počtu nočných vychovávateľov v závislosti od počtu výchovných skupín a ich umiestnenia v budove RC. RC bolo, vzhľadom na jeho nepretržitú prevádzku, ŠŠI dané odporúčanie vypracovať interný predpis na prijímanie

detí a uložené opatrenie prijímať deti na výchovu a vzdelávanie na základe rozhodnutia súdu a ustanoviť požadovaný počet nočných vychovávateľov na výchovnú skupinu umiestnenú samostatne na jednom poschodí, prípadne v jednom krídle budovy RC. Závery z inšpekcie boli zaslané Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

4 ZÁVERY

Riaditelia kontrolovaných subjektov **akceptovali 68,7 % uložených odporúčaní**, čo čiastočne prispelo k skvalitneniu v oblasti riadenia ŠVZ i k zlepšeniu podmienok výchovy a vzdelávania. Aktualizáciou internej smernice pre tvorbu a vedenie IRP bol zabezpečený predpoklad získavania podkladov pre ich nastavenie a úspešnú reedukáciu detí. Monitorovanie vzťahov medzi deťmi umožnilo získať obraz o skrytých formách nevhodného správania. Oboznámenie detí s vyhodnotenými výsledkami a prijímaním opatrení viedlo k eliminácii takýchto prejavov. **Neakceptovanie 31,3 % uložených odporúčaní** malo vplyv na pretrvávajúce nedostatky v kontrolnej činnosti.

Akceptovanie 66,7 % prijatých opatrení zo strany kontrolovaných subjektov viedlo k uplatneniu a dodržiavaniu všeobecne záväzných právnych a rezortných predpisov. Vypracovaním IRP deťom po prvom mesiaci ich pobytu na základe psychologickú, špeciálnopedagogickú, sociálnu diagnózu v spolupráci s pedagogickými a odbornými zamestnancami sa vytvoril predpoklad na stanovenie výchovných postupov a stratégií nevyhnutných pre úspešný proces prevýchovy. Stanovenie pravidiel korešpondencie detí a ich zákonných zástupcov zabezpečilo informovanosť o podmienkach ich prijímania a odosielania. **Neakceptovanie 33,3 % uložených opatrení** bolo dôsledkom absencie prijímania opatrení na odstránenie zistených nedostatkov a následnej kontroly.

5 ODPORÚČANIA

5.1 ODPORÚČANIA NA ÚROVNI ŠVZ

- monitorovať prejavy nevhodného správania sa medzi deťmi s prijímaním účinných opatrení na ich elimináciu
- realizovať následnú kontrolu a zovšeobecňovať zistenia z jej výkonu na rokovaníach pedagogickej rady

5.2 ODPORÚČANIA PRE ZRIAĐOVATEĽOV

- poskytovať odborné metodické a poradenské konzultácie pre riaditeľov ŠVZ s dôrazom na novelizáciu právnych predpisov
- poskytovať ŠVZ dostatočné finančné prostriedky na personálne zabezpečenie odborných zamestnancov, pomocných a nočných vychovávateľov